TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI HÀ NỘI	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 26/2024/HNGĐ-PT

Ngày: 07/8/2024

V/v: Tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn.

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI HÀ NỘI

Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa*:* Bà Nguyễn Ngọc Hoa;

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Hải Thanh;

Bà Đặng Thị Thơm.

Thư ký phiên tòa: Bà Phạm Nữ Quỳnh Trâm - Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội tham gia phiên tòa: Ông Đào Trọng Thuyết - Kiểm sát viên cao cấp.

Ngày 07 tháng 8 năm 2024, tại Trụ sở, Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử phúc thẩm, công khai, vụ án Hôn nhân và gia đình thụ lý số 21/2024/TLPT-HNGĐ, ngày 13 tháng 6 năm 2024 do có kháng cáo của nguyên đơn và kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương đối với Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 117/2024/HNGĐ-ST, ngày 24 tháng 4 năm 2024 của Tòa án nhân dân tỉnh Hải Dương.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 8528/2024/QĐ-PT, ngày 30 tháng 7 năm 2024, giữa các đương sự:

1. Nguyên đơn: Anh **Nguyễn Văn K,** sinh năm 1991; HKTT: Xóm F, xã G, huyện G, tỉnh Ninh Bình; Hiện cư trú tại: Tổ dân phố N, thị trấn T, huyện T, tỉnh Hà Nam; vắng mặt.

Người đại diện theo ủy quyền của anh Nguyễn Văn K: Anh Nguyễn Ngọc T, sinh năm 1993. Địa chỉ: Số H đường N, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương; vắng mặt.

Bà Trịnh Thị H, trú tại: H đường N, phường C, thành phố H, tỉnh Hải Dương; vắng mặt.

Bà Trịnh Thị L, trú tại: 63 ngõ B, K, phường K, quận T, thành phố Hà Nội; vắng mặt.

2. Bị đơn: Chị **Nguyễn Thị H1;** sinh năm 2000; địa chỉ trước khi xuất cảnh: Thôn Ô, xã H, huyện T, tỉnh Hải Dương. Nơi cư trú hiện tại: Đài Loan – Trung Quốc; có mặt.

3. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Ông **Nguyễn Văn B**, sinh năm 1969 và bà **Nguyễn Thị M**, sinh năm 1974; Địa chỉ: Thôn Ô, xã H, huyện T, tỉnh Hải Dương; đều có mặt.

4. Người kháng cáo: Anh Nguyễn Văn K

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện, bản tự khai và trong quá trình giải quyết vụ án, nguyên đơn anh Nguyễn Văn K trình bày: Anh và chị Nguyễn Thị H1 trước đây có quan hệ là vợ chồng. Ngày 24/5/2022, anh chị đã được Tòa án nhân dân huyện Gia Viễn, tỉnh Ninh Bình giải quyết cho ly hôn. Tại quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 24/2022/QĐST-HNGĐ ngày 24/5/2022, anh chị đã thỏa thuận về việc giao con chung Nguyễn Thị Thùy A, sinh ngày 08/7/2020 cho chị H1 chăm sóc, nuôi dưỡng, anh không phải cấp dưỡng nuôi con và không bị cản trở trong việc thăm nom, chăm sóc con chung. Sau khi ly hôn, chị H1 đưa con chung về sinh sống cùng với bố mẹ đẻ tại thôn Ô, xã H, huyện T, tỉnh Hải Dương. Đến ngày 16/5/2023 chị H1 đi lao động tại Đài Loan - Trung Quốc không có điều kiện trực tiếp nuôi con, hiện nay con chung Nguyễn Thị Thùy A đang ở cùng với bố mẹ đẻ chị H1 là ông Nguyễn Văn B và bà Nguyễn Thị M. Do con chung còn nhỏ cần sự chăm sóc, nuôi dưỡng trực tiếp của bố hoặc mẹ, bản thân anh có công việc với thu nhập ổn định nên để đảm bảo quyền lợi tốt nhất trong việc chăm sóc, nuôi dưỡng con chung. Anh đề nghị Tòa án thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn, giao cho anh được quyền chăm sóc, nuôi dưỡng con chung Nguyễn Thị Thùy A - sinh ngày 08/7/2020, anh tự nguyện không yêu cầu chị H1 cấp dưỡng cho con.

Tại biên bản lời khai của ông Nguyễn Văn B và bà Nguyễn Thị M (bố mẹ đẻ của chị Nguyễn Thị H1) thể hiện: Chị H1 hiện đang sinh sống tại Đài Loan-Trung Quốc, địa chỉ cụ thể thì ông, bà không biết, nhưng chị H1 thường xuyên liên lạc qua điện thoại với gia đình. Ông, bà đồng ý nhận các văn bản tố tụng của Tòa án và có trách nhiệm thông báo cho chị H1 biết. Trước khi đi nước ngoài, chị H1 đã ủy quyền và nhờ ông, bà chăm sóc, nuôi dưỡng cháu Nguyễn Thị Thùy A trong thời gian chị không ở Việt Nam. Hiện tại cháu Nguyễn Thị Thùy A sức khỏe tốt, được đi học đầy đủ, chị H1 vẫn thường xuyên gọi điện về hỏi thăm con và hàng tháng chị vẫn gửi tiền về để đóng tiền học, chăm lo cho cuộc sống của con. Gia đình ông, bà có nhà đất khang trang, rộng rãi nên để tránh sự xáo trộn trong cuộc sống của cháu nhỏ đề nghị Tòa án xem xét để chị

H1 và gia đình ông, bà tiếp tục chăm sóc, nuôi dưỡng cháu Thùy A. Sau khi nhận các văn bản tố tụng, ông, bà đã thông báo cho chị H1 biết. Chị H1 không gửi văn bản thể hiện quan điểm về việc giải quyết vụ án nhưng có trao đổi với ông, bà qua điện thoại và có quan điểm tiếp tục ủy quyền cho ông bà thay chị chăm sóc, nuôi dưỡng con, đồng thời chị cũng liên lạc với nhà trường để nhờ các cô giáo quan tâm, chăm sóc, dạy dỗ thêm cho cháu Thùy A. Ông bà đã chăm sóc cả cả hai mẹ con cháu Thùy A từ khi cháu mới 2 tháng tuổi cho đến nay. Anh K thỉnh thoảng có đến chơi thăm con, ông bà không ngăn cản quyền thăm nom con của anh K, tuy nhiên nhiều lần anh K đến thăm con vào khoảng 21 - 22 giờ đêm làm ảnh hưởng đến sinh hoạt của ông bà và cháu Thùy A nên ông bà không đồng ý, có lần anh K đến thăm con vào ban ngày nhưng đi cùng 4 - 5 người lạ mặt đến nhà ông, bà có hành vi đe dọa nên ông bà không cho thăm con.

Tòa án xác minh tại Ủy ban nhân xã H, huyện T, tỉnh Hải Dương thể hiện: Sau khi ly hôn, chị H1 đưa con về nhà bố đẻ là ông Nguyễn Văn B và bà Nguyễn Thị M tại thôn Ô, xã H, huyện T, tỉnh Hải Dương sinh sống. Từ khi chị H1 đi lao động ở nước ngoài ông B, bà M là người trực tiếp chăm sóc cháu Nguyễn Thị Thùy A cho đến nay. Ông B, bà M có điều kiện để chăm sóc, nuôi dạy và cho cháu Thùy A đi học đầy đủ, hiện cháu phát triển rất tốt và ổn định. Nay anh K có đơn đề nghị thay đổi quyền nuôi con sau khi ly hôn, địa phương đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định đảm bảo quyền lợi tốt nhất của cháu Nguyễn Thị Thùy A.

Tòa án xác minh tại trường mầm non H2, huyện T nơi cháu Nguyễn Thị Thùy A đang học tập thể hiện: Trong quá trình học tập tại trường, cháu Nguyễn Thị Thùy A được ông bà ngoại và gia đình đưa đón, chăm sóc tận tình, đóng góp tiền học đầy đủ, cháu ngoan ngoãn, khỏe mạnh, hoạt bát, biết chia sẻ với bạn bè và học tập tốt.

Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 117/2024/HNGĐ-ST, ngày 24 tháng 4 năm 2024 của Tòa án nhân dân tỉnh Hải Dương: Điều 58, Điều 71, 72, 84 Luật Hôn nhân và gia đình; Điều 147 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 26 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Xử: Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Nguyễn Văn K về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn đối với con chung là cháu Nguyễn Thị Thùy A, sinh ngày 08/7/2020.

Ngày 26/4/2024, nguyên đơn Nguyễn Văn K kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm số 117/2024/HNGD-ST, ngày 24/4/2024.

Quyết định kháng nghị số 01/QĐ-VKS-HNGĐ, ngày 06/5/2024 của Viện

trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương kháng nghị Bản án sơ thẩm số 117/2024/HNGD-ST, ngày 24/4/2024, đề nghị Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử phúc thẩm theo hướng chấp nhận yêu cầu khởi kiện của Nguyên đơn.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Anh Nguyễn Văn K được triệu tập hợp lệ lần thứ 2, nhưng cả hai lần đều vắng mặt tại phiên tòa, lần thứ hai không có lý do. Những người đại diện theo ủy quyền cũng vắng mặt không có lý do.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại phiên tòa giữ nguyên Quyết định kháng nghị số 01/QĐ-VKS-HNGĐ, ngày 06/5/2024 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương.

Chị Nguyễn Thị H1 có ý kiến: Không đồng ý với quyết định kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương. Anh K yêu cầu thay đổi việc nuôi con nhưng không có mặt tại phiên tòa. Đề nghị Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội không chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát, giữ nguyên bản án sơ thẩm. Lý do, anh K và chị H1 đã sống ly thân từ khi con Nguyễn Thị Thùy A được 02 tháng tuổi, nay cháu cũng mới được 4 tuổi, cháu còn nhỏ quen ở với mẹ và ông bà ngoại, cháu được chăm sóc tốt, phát triển bình thường. Bản thân chị đi lao động cũng vì muốn có cuộc sống tốt hơn cho con và chị đã đi được nửa thời gian, còn thời gian ngắn nữa hết hợp đồng chị lại về với con, hàng tháng chị vẫn gửi tiền về cho ông bà ngoại nuôi cháu và cháu phát triển tốt. Nay cháu còn quá nhỏ, lại là con gái nếu giao cho anh K nuôi chị không yên tâm vì anh K cũng đang thuê nhà, công việc không đảm bảo thời gian chăm con, anh K cũng chưa có kinh nghiệm chăm con nhỏ. Sau này con lớn hơn, tự chăm sóc được thì con muốn ở với anh K thì xem xét sau.

Ông Nguyễn Văn B và bà Nguyễn Thị M có ý kiến: Đồng ý với ý kiến của chị H1 vì ông bà đã chăm cả hai mẹ con chị H1 từ lúc cháu Thùy A được 02 tháng tuổi, đảm bảo việc nuôi cháu Thùy A tốt, cho cháu đi học đầy đủ, phát triển bình thường. Trong thời gian chị H1 đi lao động ở nước ngoài thì cháu Thùy A vẫn được ông bà chăm sóc thốt thể hiện ở tài liệu cung cấp cho Tòa án hôm nay tại phiên tòa. Ông bà đảm bảo không ngăn cản anh K thăm nom con. Hiện nay anh K cũng đang thuê nhà, làm đầu bếp cũng không có thời gian chăm con. Sau này cháu Thùy A lớn hơn thì ông bà tôn trọng ý kiến của cháu.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội trình bày quan điểm:

Về việc tuân theo pháp luật: Trong quá trình thụ lý, giải quyết và tại phiên tòa phúc thẩm, Thẩm phán và Hội đồng xét xử đã thực hiện đảm bảo đúng theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung kháng cáo, kháng nghị:

Đối với kháng cáo của nguyên đơn Nguyễn Văn K, thấy anh K và người đại diện theo ủy quyền đã được triệu tập hợp lệ lần thứ hai, vắng mặt không có lý do, thuộc trường hợp từ bỏ việc kháng cáo, đề nghị Hội đồng xét xử đình chỉ xét xử phúc thẩm theo khoản 3 Điều 296 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Đối với Quyết định kháng nghị số 01/QĐ-VKS-HNGĐ, ngày 06/5/2024 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương, đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận, sửa bản án sơ thẩm theo hướng chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Nguyễn Văn K.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Đơn kháng cáo của anh Nguyễn Văn K và Kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương đảm bảo thời hạn, được xem xét giải quyết theo thủ tục phúc thẩm.

[2] Sự vắng mặt của anh K và những người đại diện theo ủy quyền của anh K tại phiên tòa không có lý do, đã được triệu tập hợp lệ lần thứ 2, được coi là từ bỏ việc kháng cáo, căn cứ khoản 3 Điều 296 của Bộ luật Tố tụng dân sự đình chỉ xét xử phúc thẩm đối với kháng cáo của anh Nguyễn Văn K.

[3] Đối với kháng nghị của Viện kiểm sát, căn cứ Điều 296 của Bộ luật Tố tụng dân sự, tiếp tục xét xử vắng mặt nguyên đơn.

[4] Xét nội dung kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương, Hội đồng xét xử thấy:

Tại quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 24/2022/QĐST-HNGĐ, ngày 24/5/2022 của Tòa án nhân dân huyện Gia Viễn, tỉnh Ninh Bình đã quyết định giao con chung Nguyễn Thị Thùy A, sinh ngày 08/7/2020 cho chị H1 chăm sóc, nuôi dưỡng. Theo quy định tại điểm b khoản 2 Điều 84 Luật hôn nhân và gia đình thì việc thay đổi người trực tiếp nuôi con được Tòa án giải quyết khi người trực tiếp nuôi con không còn đủ điều kiện để trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con. Nay anh K yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con, giao con cho anh trực tiếp nuôi dưỡng. Chị H1 và ông B bà M không đồng ý với yêu cầu thay đổi nuôi con chung của anh K.

Hội đồng xét xử xét thấy, anh K cung cấp tài liệu thể hiện anh có công việc làm đầu bếp, thu nhập ổn định, hiện đang ở nhà thuê tại nơi làm việc và có tiền tiết kiệm, có đóng bảo hiểm cho con, như vậy, xét về điều kiện vật chất để nuôi con của anh K là đảm bảo. Tuy nhiên, công việc của anh K khó có thể dành

thời gian cho con vào những lúc con nghỉ học ở trường về nhà, nơi ở của anh tại nhà hàng nên thường đông đúc, không có người quản lý trực tiếp đối với trẻ nhỏ sẽ có nguy cơ không an toàn cho trẻ. Hơn nữa, anh đã được Tòa án triệu tập hợp lệ lần thứ 2 nhưng vắng mặt không có lý do được coi là từ bỏ việc kháng cáo, cũng có nghĩa anh đã suy nghĩ đến việc trực tiếp nuôi con thời điểm này chưa phù hợp vì con là con gái, còn quá nhỏ cần sự chăm sóc đặc biệt từ người có kinh nghiệm chăm trẻ nhỏ. Mặt khác, chị H1 đi lao động tại nước ngoài, nhưng vì lo lắng cho con nên chị có mặt tại phiên tòa để bảo vệ quyền lợi cho con. Cháu Thùy A là con gái, còn nhỏ đã được chị H1 và ông B, bà M chăm sóc từ nhỏ đến nay, cháu phát triển tốt cả về thể chất, tinh thần cả trong thời gian chị H1 đi vắng. Cháu Thùy A đã quen với việc chăm sóc của mẹ và ông bà ngoại, môi trường sống và học tập. Chị H1 đi lao động tại Đài Loan - Trung Quốc thời hạn 3 năm, đi từ ngày 16/5/2023, đến nay cũng đã hơn 1 năm, chỉ còn hơn 1 năm nữa chị H1 sẽ trở về nước. Chị H1 và ông B, bà M đảm bảo không cản trở việc thăm non con của anh K theo quy định và khi cháu lớn hơn thì tôn trọng ý kiến của cháu muốn ở với bố hay với mẹ. Xét thấy, để đảm bảo sự phát triển ổn định về mọi mặt của con chung nên tiếp tục giao cho chị H1 nuôi con có sự giúp đỡ của ông B, bà M là phù hợp, tránh sự xáo trộn về tâm lý của trẻ nhỏ khi phải thay đổi môi trường sống, học tập. Do vậy, xét thấy Bản án sơ thẩm áp dụng Điều 58, 71, 72 và khoản 2 Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình, không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Nguyễn Văn K về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn là có căn cứ.

Kháng nghị của Viện kiểm sát nhân tỉnh Hải Dương yêu cầu giao cháu Nguyễn Thị Thùy A cho anh Nguyễn Văn K trực tiếp nuôi dưỡng không được chấp nhận.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

* Căn cứ: khoản 3 Điều 296; khoản 1, khoản 5 Điều 308; khoản 2 Điều 312; Điều 148 của Bộ luật Tố tụng dân sự 2015; Điều 58, 71, 72 và khoản 2 Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2013; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án

* Tuyên xử:

1. Đình chỉ xét xử phúc thẩm đối với kháng cáo của nguyên đơn anh Nguyễn Văn K. Không chấp nhận Quyết định kháng nghị số 01/QĐ-VKS-HNGĐ, ngày 06/5/2024 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Hải Dương; Giữ nguyên Bản án Hôn nhân và Gia đình sơ thẩm số 117/2024/HNGĐ-ST, ngày 24 tháng 4 năm 2024 của Tòa án nhân dân tỉnh Hải Dương.

2. Án phí: Anh Nguyễn Văn K phải chịu 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng tiền án phí dân sự phúc thẩm. Xác nhận anh Nguyễn Văn K đã nộp 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng tại Biên lai thu số 0000690 ngày 13 tháng 5 năm 2024 của Cục thi hành án dân sự tỉnh Hải Dương.

3. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

4. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- VKSND cấp cao tại Hà Nội;
- VKSND tỉnh Hải Dương;
- TAND tỉnh Hải Dương;
- Cục THADS tỉnh Hải Dương;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu Phòng HCTP; HSVA;
- Lưu hồ sơ vụ án.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

(Đã ký)

Nguyễn Ngọc Hoa